

Locuintă Redactorului

si
Cancelleria Redacturiiin
Strat'a fragedorului [Lö-
vészuteza], nr. 5.Scrisorile nefrancate nu se vor
primi decat numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunei”.Articoli tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercialu si economicu.

Valea Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pest'a, 16./28. martiu, 1872.

Lupta parlamentaria in cameră deputatilor Ungariei se continua cu neobosigă tenacitate. Comisiunea de 18, compusa din cele trei partite magiare alle camerei cu scopu d'a incercă s'eface unu compromissu, si-a terminat lucrarea fara de successu. Că incercarile acestea nu voru avea nici unu resultat, se scieă din capulu locului, pentru că spre a se poté face compromissulu eră conditioane sine qua non d'a se face concessiuni de ambe partile. Neci un'a inse din partite nu vrea ca se dèe de golu, retragandu-se din lupta, pentru că care se temea a perde din terenul de alegarele viitorie, apoi se scie că alegerile imminent au fostu elementul miscatoriu allu conflictului actuale. Se vorbiă că dep. Col. Giczy, in numele partitei, allu carei-a vorifeu este, ar' fi facutu declaratiunea : că ceneagul stangei este gata a face guvernamentalilor concesiune in partea novellei electorale ce se tiene de Transsilvania, cu conditioane inse, ca guvernul să retraga legea pentru sesiunea de cinci anni si să primește in legea elect. pentru Ung. ore si cari emendații alle oppositiunii ; acestea inse au fostu numai vorbe. N'am cercatu să afliam de este adevenutu ceea ce se dice despre declaratiunea lui Giczy relativ la Transsilv. dar' neci că avem a trebuita d'a cunoște daca s'a facutu séu nu acesta declaratiune in numele centrului stangei, pentru că de una parte equivalentul eră disproporționat, era de alta parte si de s'ar fi facutu nu are si nu poté avea insemetate, apoi acea importantia pretinsa de unii, că compromissulu se face pre socotul a Transsilvaniei, adeca a Romanilor, și mai multu imaginata decat reală. Ce diferenția mare este intre legea elect. Transs. de mai inainte si modificatiunea ei de acum ? Dreptul votului ce se dà prentilor si invetatorilor. Dar' acestu dreptu remane illusoriu pre cătu timpu se sustine in Traussilv. abnormitatea electorale. Firesce, că de vomu campen dreptul elect. cu dramul, ce se dà ca de mila, totu este ore-oare progressu, intru cătu una parte forte insemnata, activa si natiunale a intellegintei romane se inzestredia cu unicul dreptu ce are nu numai romanulu, dar' preste totu poporulu in regatulu Ungariei, adeca dreptul elec., inse luandu in consideratiune modulu prin care se face acestu progressu si se face in Transs. dupa uniunea ce magiariori o pretindu a fi si completa, pentru că este decretata, acestu progressu de căte ori se face, este numai repetirea insultelor aruncate a supr'a romanilor ca natiune, si luandu de alta parte restringerea dreptului electorale in Ungaria este celu mai reu omne (presemnu), că progressulu infinitamente micu ce se face pentru Transsilv. va sta in proportiune inversa cu restrictiunea accelerata a dreptului elect. pentru Ungaria, pana in fine, prin arteficio a actiune converginte a magiarilor se va face astfelu de lege electorale cătu dreptul elector. allu poporului preste totu, si allu poporului romanu in specie, va deveni arope illusoriu. In tota intemplarea este mai bine că asta data remanemu in statu quo, pentru că celu pucinu nu regresam chiaru de acum, apoi ne indoim cu viitorulu celu mai de arope, s'efia favorabile pentru reactiunari. Speram că precum in Cis-asie si in Translaitani'a ne afliam in ajunulu unei crise nu numai ministeriale ci si de sistem, adeca a unei transformatiuni radicale, chiaru de nu ar fi amenintati stapanii dillei de evitare, cari li potu trage dunga nu numai presocotelele Iru celle reactiunarie, ci potu pune la indoiala insa-si esistintă loru.

Senatul imp. de Vienn'a si-a inschis portile, era dd. ministri scutiti de indetorirea colloquieelor, timpulu celu pretiosu lu potu. acum intrebuintă spre desvoltarea teturoru poterilor in actiunea din Boem'a, care inse, precum areta semnele, nu va ajunge departe.

Germania se occupa cu fericitarile la diu'a nascerii tiarului si cu cetirea neterminabilelor reporturi a supr'a acestei festivitati. Se intaresce inse directiunea autonoma in Germania astfelu,

cătu diurnalele oficiose alle tiaratului au mare nevoie d'a capacitate pre domnii supusi ca să slabescă cu demonstratiuni de acestea, căci este impossibile a ciunga cătu de pucintellu din verfulu protestatii cesariane. Supusii adeca să platesca cu promptitudine darile si să nu ratiunedie, acesta este treba lui Bismarck, nu a prostilor contribuenti.

Parlamentul Franciei se va occupa in scurtu de operatulu comisiunii de capitulatiuni. Cerctările in contr'a marescalcului Bazaine sunt terminate si reportul este innaintat presedintelui republicei. Mai multi deputati voru să cera publicarea actelor pentru că opinionea publică să se pota enunciā. In sied. de sambata s'a votat legea pentru deportatiune, si se dice că este inspirata de semtiul umanitatii, precum n'a fostu pana acum assemene legi in Francia.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedintia de la 28. martie, 1872.

Presedintele P. Somssich deschide siedintia la 10 ore a. m. d'ntre ministri sunt presenti : Lónyay, Pauler, Tóth, Szlávy si Kerkapoly.

Dupa verificarea processului verbalu din siedintia precedenta, presedintele anuncia o petitiune a comitatului Pest'a despre stergerea voturilor virile. Se trece la comisiunea petitiunaria d'impreuna cu cele-lalte petiuni presintate de deputati.

G. Stratimirovici urgeaza respunsul la mai multe petitiuni, er' Eduardu Zsedényi vră să faca o propunere in privintia ferilor pentru serbatorile pasclor, dar' fiindu-ă ministrul presedinte nu e de facia roga camer'a, să-i concede a face acesta propunere in siedintia de sera, ceea ce i se si concede.

Camer'a trece apoi la ordinea dillei : continuarea desbaterii intrerupte sembătă trecuta a supr'a raportului comisiunii petitiunarie si specialu a supr'a petitiunii cetății Neoplanta, relativa la oprirea festivitatii ce s'a fostu aranjat in onoarea lui Mileticiu.

Danilu Szakács vorbesce contra transgressiunilor comitilor supremi. G. Stratimirovici voteza pentu propunerea lui Massimovicu, dupa carea petitiunea ar' avé să se predēe ministrului, care apoi să raporteze camerei. St. Pavloviciu nareaza inca odata recursulu serbariei Miletici-anse si dovedesce, că de conturbarea linisici nice vorba n'a fostu. Dsa inca voteza pentru propunerea lui Massimovicu, care propunere inse se respinge.

Despre diece petitiuni, in cari se cere respingerea projectului de lege despre prelungirea mandatului, la propunerea comisiunii petitiunarie se iè numai actu si se depunu in archivulu camerei.

La petitiunea districtului Chioru, despre infinitarea unui tribunalu in Siomcut'a-Mare, comisiunea propune că petitiunea să se predēe ministrului de justiția. Iosifu Popu springesce petitiunea si roga camer'a, că projectul seu de lege despre aceasta afacere, subscrisu de 172 deputati, să se transmitta la sectiuni, ceea ce se si decide.

Urmeza petitiunea mai multor locuitori din Scalitiu, cari ceru, că camer'a să dispuna, că deputatul loru Ios. Szabó si, care ar' absentă fara concessiune, să-si implinesca detorintia. Despre aceasta petitiune camer'a iè simplu actu si cu acéstă.

Siedintia se redice la 2 ore d. m.

Siedintia de la 23. martie, seara.

Presedintele P. Somssich deschide siedintia la 5 ore seara. D'ntre ministri sunt de facia : Lónyay, Pauler, Tóth si Kerkapoly.

Eduardu Zsedényi, avendu in vedere, că cu ocaziunea serbatorilor multi d'ntre membrii camerei voru avea si alte detorintie de implitu si astfelu aru dorit să scia cu cate-va dile mai inainte incepatalu ferilor de pasci, face propunerea, că de la 27 martie incepandu, — in care d' se nu se tienă nici siedintia de sera, — in urmatorile siese dile să nu se tienă siedintia publică, er' prim'a siedintia dupa pasci să se defaga pre 3 aprilie, la 10 ore a. m.

Iosifu Iusti face contra-propunere, dupa care ca-

Pretiu de Prenumeratidne:
Pre trei lune . . . . . 3 fl. v.
Pre siese lune . . . . . 6 " " "
Pre anul intregu . . . . . 12 " " "

Pentru România:
pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
" 6 lune 16 " = 16 " "
" 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Inscrizioni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taxa a timbre pentru fiecare publica-
tione separatu. In locuin deschisă
20 cr. de linia.
Unu exemplar costă 10 cr.

mer'a ar' avé să decida a supr'a propunerii lui Zsedényi nu mai in siedintia de marti (26 martie), candu se va poté scătu si ce s'a lucratu si deliberat in sectiuni.

Dupa ce vorbesc mai multi oratori la aceste propunerii, Massimilianu Uermenyi face o a treia propunere, dupa carea vineri, sambata, domineca si luni, adeca de la 29 martie pana in 1 aprilie inclusivu, să nu se tienă siedintie.

Iosifu Iusti retrace in fine propunerea er' celeste doue se submit la votare si a lui Uermenyi se accepte cu majoritate de 15 voturi.

Urmeza continuarea desbaterii a supr'a petitionilor, si anume raportul comisiunii a supr'a petitionii comitatului Torontalu, relativa la locu'a ferata Clujind'a-Panciov'a. Comisiunea petitionaria propune, că aceasta petitione să se transmită ministrului de comunicatiune spre a o studiat. — Em. Huszár propune, că projectul de lege despre această linia să se pertracteze in sectiuni fara nici o amenare. Cu toate acestea inse camer'a decide, că projectul să se trece mai antau la comisiunea de cale ferata si cea finanțieria.

In afacerea petitionii cetății Pest'a, că projectul de lege despre organizarea si impreunarea cetăților Bud'a-Pesta să se pertracteze inca in sessiunea aceasta, comisiunea petitionaria propune, că acestei rogări să i se dă ascultare ; inse la propunerea ministrului-presedinte camer'a iè simplu actu despre aceasta petitione de ora-ce in privintia acestui obiectu s'a decisu atunci, candu s'a stabilit ordinea dilei pentru intregu periodulu de tempu cătu mai are să dureze aceasta sessiune.

Siedintia se redice la 8 ore seara.

Siedintia de la 26. martie, 1872.

Presedintele Pauler Somssich deschide siedintia la 10 ore a. m. D'ntre ministri au fostu de facia Lónyay si Pauler.

Dupa verificarea procesului verbalu alu siedintiei din urma, presedintele anuncia mai multe petitioni juredictiunarie, cari se trecu la comisiunea petitionaria d'impreuna cu petitionile presintate de deputati : cont. Guido Karacsy, Matia Onossy, Ales. Bárdosy, Ales. Csanády, Ignatius Helfy, Ios. Madarász, Sava Vukovics, cont. Ioanu Bethlen, Beniaminu Guthy si Mircea B. Stanescu.

Deputatii Gabrieliu Elek, alesu in cerculu electoralu Bogdán, si Bela Lukács, alesu in Gherla, pana pre biroului camerei literele loru credintiunale. — Se trecu la comisiunea verificatoria permanenta.

Aronu Szilády interpelleaza pre ministrul de cultu si instructiune publică in privintia terminului pră lungu alu recurselor pentru ocuparea posturilor de inspectori scolari, si despre salariul pră mare alu inspecțorului scolaru pentru districtulu iasigiloru si cumaniloru.

Ministrul Pauler raspunde, că terminulu concurselor nu poté fi pră securt, pentru că in modulu acestu-a nu se poté ajunge scopulu concursului. Cătu despre inspectorele scolari d'in districtulu iasigiloru si cumaniloru, oratorele dechiră, că inspectorele d'in cestiune e numit u numai provizoriu, dinsulu inse e consiliariu de sectiune si primesce lăsa că consiliariu de sectiune. — Interpellantele nu e multiumitu cu responsulu ministrului, dar' camer'a iè actu despre elu.

Colomanu Tisza propune, că de la 2 aprilie incolo camer'a să tienă siedintie in tote domine cele si serbatorile, si in aceste siedintie să pertracteze urmatorile proiecte de legi : despre organisarea capitalei, despre infinitarea universitatii in Clusiu, despre comunele contractualiste, despre asigurarea Ungariei inferiorie contra esundatiunilor, despre despuse-
tunile necesare pentru arangierea ludoviceului, despre re-
dicarea opidelor Bai'a si Hód-Mező-Vásárhely la rangula de
cetățile libere regesci, despre infinitarea tribunalelor in
Siomcut'a-Mare si San-Martinu, si, daca va mai fi tempu,
si proiectele de legi despre construirea căilor ferate fara
garantia d'in partea statului. — Propunerea se va tipari si
pune la ordinea dillei in siedintia de mană sera.

Massimilianu Uermenyi pune pre biroului camerei raportul comisiunii petitionarie despre petitionile cu-
priuse in consemnatia 61. Raportul se va tipari si pune la ordinea dillei in siedintia de sambata.

Paulu Ordódy relateaza, că comisiunea verificatoria permanente a verificat alegerea deputatului Alberta Bilz, Carolu Dékány si Ioanu Hochgraff, rezervandu-se terminulu legal de 30 dile pentru presintarea protestelor

ce s'ar face contr'a alegerilor. Bilz se imparte in sectiunea a cinceea, Dékány in a siesea si Hochgräff in a patru-a.

Macsimilianu Uerményi nu si-a perdu inca sprijnătă, că proiectele de legi, "spres construirea calilor ferate fără garanția statului vor pot să ajungă la ordinea dillei, dreptul acela propus că cameră să transmită acesta proiecte de legi la comisia judecătorie și pentru căile ferate. — Propunerea se acceptă.

Dupa aceea cameră trece la ordinea dillei și continua desbaterea specială a supră introducerii legii electorale.

Nicolau Kiss pledează pentru propunerea lui Csernatony. — Franciscu Chorin combate sufragiul universal și acceptă propunerea lui Csernatony. Totu în acestu intelectu se declară: Paulu Szontagh (din Cianadu), Aronu Szilády și Gabrielu Várady, era Toma Vécsey pledează în favorul introducerii sufragiului universal, și en acăstă.

Siedintă se inchiaia la 2 ore d. m.

Siedintă de la 27. martie, 1872.

Președintele P. Somssich deschide siedintă la 10 ore. Dintre ministri sunt prezenti: Pauler și Tóth.

Processul verbal d'in siedintă precedenta se verifica, er' petitiuile presintate de deputati se transmittu comisiunii petitiunarie.

Paulu Szontagh presinta unu proiectu de lege despre infinitarea unui tribunalu in Resnovu (comitat. Goromiu) si roga cameră, că se decida a se tipari, transmite la sectiuni si pertractă deodata cu proiectele de legi despre infinitarea tribunalelor in San-Martinu si Siomeniu-Mare.

Blasini Orbán vorbesce despre construirea si direcțunea călii ferate de est, despre junctiunea ei cu călii ferate romane si, in fine, intreba pre ministrului de comunicatii, că are de cugetu a face pregatirile necessarie pentru construirea liniei laterale Hâjasfalva-Sz. Udvarhely si a presentă apoi camerei cătu mai curundu planulu de construire, precum si preliminariulu spesselor?

Ludovicu Papp conchide d'in §. 6. alu projectului de lege despre construirea călii ferate Timisior'a-Orsiova, că guvernul n'a inchiatu inca nici una conventiune cu România in privintă punctului de junctiune si că astfelui guvernului nu respecteaza conclusele camerei in acăsta afacere. Dreptu acesta oratorele intreba: Cum si-pote guvernul jucătiu intenționat, ca în primăvara să se construiască Timisior'a-Orsiovă inca mai inainte d'a se fi fissatu punctul de junctiune cu călii ferate romane? 2) Se poate speră cu siguritate, că intre Ungaria si România se va inchiaia in tempulu celu mai scurtu una conventiune internationale in acăsta privintia? 3) Nu astă guvernul de necessariu a presintă unu proiectu de lege specială despre aceea, că călii ferate magiare se voru conduce spre astfelui de puncte confinariate, cari corespondu in mai mare măsura intereselor ticei?

Eduardu Horn inca interpellăza pre ministrului de comunicatii in privintă mediulocelor de comunicatii intre Viena si Pest'a. — Interpellatiunile se comunica ministrilor concerninti.

In fine, cameră trece la ordinea dillei si continua desbaterea a supră capitolului I. alu projectului de lege electorală.

Aless. Kormandy, Ludovicu Salamone si Fr. Domahidy pledează in favorul sufragiului universal si astfelui votea pentru propunerea lui Madarász; Nic. Jankevics si Alessiu Farkas se declară pentru amendantul lui Csernatony, care este pentru sustinerea unui censu cătu se poate de micu; in fine i-e cuventul Daniilu Szakacsy, ince fiindu tempula inaintat, oratorele este necesitatua a-si intrerumpere vorbirea, concedenda-i-se a si-o continua in siedintă de sera.

Siedintă se redica la 2 ore d. m.

Siedintă de la 27. martie, seara.

Președintele P. Somssich deschide siedintă la 5 ore. Dintre ministri au fostu de facia: Lónyay, Tisza, Bittó, Pauler, Tóth si Kerkapoly.

Se pune in desbatere propunerea lui Colom. Tisza, facuta in siedintă de la 26. c.

Colom. Tisza si-mă văză, prin una vorbire mai lungă, propunerea sa, si presiedi. mie intreba cameră daca voiesce, său nu să pună la ordinea dillei propunerea din cestie. La cererea a 20 deputați din stangă se face votare nominală, alu carei-a rezultat e următoriul: dintre 420 deputați verificati 147 votează contra, 113 pentru, 162 sunt absinti, presedintele n'a votat, deci propunerea se respinge cu majoritate de 31 voturi.

Dupa aceea se continua desbaterea specială a supră introducerii legii electorale.

Danielu Szakacsy si continua vorbirea intreruptă in siedintă de demanetă si se declară in favorul propunerii lui Madarász.

Ales. Mocioni pledează in favorul sufragiului universal si documenteza d'in vorbirea lui Csernatony, că cameră nu respinge sufragiul universal d'in principie teo-

retice, ci d'in temere de naționalitate. Naționala unguresca n'are suprematia naturale in tiera, si pentru acea voiesce să-si sustina cu tote medilocele cea artificială. Unguri insi-si facu cestiu de naționalitate, era pre celelalte naționalitati voiescu a le suprime. Oratorele votează pentru propunerea lui Madarász.

Siedintă se inchiaia la 8^{1/4} ore seara.

Discursul

drei deputati Demetru Bonciu, restitu in siedintă de la 19 martie a camerei reprezentantilor, cu ocazia desbaterei speciale a supră projectului ide lege electorală.

Onorabila camera! Conformu principiilor si motivelor, cari le-am desfășurat la desbaterea generală asupră acestui proiect de lege, cetezu a vorbi si in contră titlului necoresponditorii alu acestui proiectu.

Cu ocazia desbaterei generale am aratat prin argumente, că legile, ce conditiovea existența constituționale a Ardealului, in acestu proiectu de lege, sunt trecute cu vedere, sunt ignorante; că poporul Ardealului, pre calea alegerilor, conformu conceptului reprezentantunei poporului după acestu proiectu de lege său nu voru fi de locu, său forte debili representante. Am aratat mai departe, că art. II. alu legii ardeleni d'in 1848 in acestu proiectu nu se modifica, ci chiar se validează de lege, precum s'a intemplatu acăstă inca odată in § 3 alu art. 43 d'in 1868; astă-dată inse cu acea intenție, că majoritatea deputaților ardeleni să fie assecurata pentru partidul guvernului.

Argumentele acestea si altele, referitorie la acăstă, sub cursul desbatelor nu le-a combatutu nimene; nimeni n'a convinsu pre on. camera, că pentru Ardealu nu s'ar potă aduce una astfelui de lege electorală, care, de-să n'ar potă fi de totu perfecta si stabila pentru unu tempu mai lungu, celu putiu face se incete abnormitatea, ce contiene art. II. d'in 1848 si anomalia flagrantă ce domnesce intre aceste două tice, care pre poporele Ardealului să le faca să semă nu numai greutatea domniei comune, ci să se impartească si de drepturile constitutionale.

Dicu, că nimeni n'a aratat, cum că legea electorală ardelenea nu s'ar potă modifica conformu conceptului reprezentantunei poporului; — in astă privintia inse s'au memoratou aici două cause:

1, că tempulu, ce mai stă spre dispositiunea on. camerei, e scurtu pentru a se potă modifica legea electorală ardelene;

2, că d'in lipsa unei base perfecte de contributiune său a catastrului, lege electorală perfectă pră baza censului, nu se poate aduce.

Aceste două motive nu sunt cauzele adeverate pentru cari nu se modifica legea electorală — si neci nu sunt cauze — si eu cred, că aceste două motive nu s'au adus că cause serioze, ci s'au memoratou, că si in astă privintia să se dice ce-va, că-ci cauzele cele adeverate nu sunt acelea, cauza cea adeverata este „nevoie în tăi, că-ci:

1, tempu ar' fi fostu si a si fostu, si sum convinsu, că daca prin explicările si precizările art. V. d'in 1848 drepturile de alegere nu s'aru fi restrinsu, si daca legea electorală ardelenea s'ar fi modificat după potintia conformu legei electorale de aici, de bună semă tempulu ce s'a intrebuintat la desbaterea generală ar' fi fostu de ajunsu, că si partile sengurătoare ale acestoi legi să fie votate;

2) baza de contributiune este si există, si daca neci nu e astă perfectă, precum ar' fi aceea ce se va face după una lucrare mai nouă catastrală, totu-si e acomodavera spre a potă determină basă, ce va să serveasca legei electorale, daca indreptătirea de alegere se asiedia chiaru pre censu; că-ci aceea o scimă toti, că nu este una palma de pamant, nu este comerciu, nu este intreprindere de caciugă, neci in Ungaria neci in Ardealu, care n'ar' fi încarcata cu contributiune. Acea dăra, că censulu spre indreptătire la alegere si că organizarea ceterilor electorale ardeleni, nu s'ar' potă statori si pune in vîția, acea este numai insigilare si, precum dissei, „nevointia.”

Dupa acestea si intre astfelui de relatiuni e batatoriu la ochi, că proiectul de lege inca in titlulu seu dice: „despre modificarea si completarea art. II. alu legei ardeleni d'in 1848”, că-ci demintirea acestei firme false, n'ar' areta împede insu-si cuprinsulu si contestulu aceluui proiectu de lege.

Permită-mi on. cameră, să scrutezu acele modificări si completări, de cari si-aduce aminte acestu titlu, cu respectu la art. II. alu legei ardeleni d'in 1848.

Numai decătu in §. 1. alu proiectului de lege se cuprinde o pretinsă modificare, că-ci astfelui s'a botezatu, si aceea este, că aici-a, cari in 1869 au votat pre dreptulu privilegiilor, său si pre basă titlului de nobilu, să posiedă dreptul de alegere.

Ei, on. cameră, acăstă nu o potu consideră de modificare, ci mai multu de una legitimare a „abusului si illegalității” incubat, că-ci legea d'in 1848, precum o recunoște acăstă insu-si §. 1, pre nobili si pre alti privilegiati n'a voită să-i eterniseze in indreptătirea loru de alegere; ci singuru pre acei civi, cari in 1848 au esercentu acestu dreptu, a voită să-i sustina si mai departe in exercerea acelui dreptu.

Indreptătirea descendintilor aceluia, său nobilii si

civii orasienesci, deveniti maiori d'apă 1848, sub acestu titlu, numai per abusum au ajunsu in conscripționea alegatorilor si asă acelu-a, care, de-să in 1848 si înainte de acea n'a avut dreptu de alegere, in 1869, sub titlulu „privilegiului“ totu-si s'a verită intre alegatori, a comisii illegalităti. Si consecintă a acestui abus si acestei illegalităti, după cuprinsulu proiectului de lege ar' fi acea injuria, că in multe locuri si cercuri, unde legea d'in 1848 s'a esplicat bine si in urmă a acestei explications multi nobili, cari in acestu intervalu de tempu au ajunsu la etatea receruta, sub titlulu nobilității n'au intrat intre cei censurati, acum de pedepsa, că au onoratu si esplicat legele bine sub titlulu nobilității remanu eschisi d'intre alegatori; precandu acei-a, cari prin explicationa falsă a legei s'au verită intre alegatori, acum se remunereaza cu acea, că se lase si mai departe inscris.

In astă privintia, la desbaterea §. 1, mi-sustien dreptul a potă prezintă modificarea; si acum, numai acea voiesc a constată, pre scurtu, că adeca §. 1. nu contiene modificare, ci tocmai legitimarea abusurilor intemperate.

Să vedem mai departe, on camera, §§. 4. 5., (Președintele intrerumpendu pre oratore dăce: Acum'a nu e vorba de părțile proiectului de lege, ci despre titlu, rog deci pre dnulu deputatul să benevolesca a se tienă de acăstă.) Demetru Bonciu reflecteza:

Me rog de ertare, dle președinte, ti-mărtiumescu, că mai facutu atentu, dar' in astă privintia cetezu a declară, cum că eu asă credu, că me tienu forte strinsu de titlu că-ci atunci candu esplicu, că ce contiene cutare §., adeca ce modificare, care evantul se cuprindă si in titlu, atunci nu f. cu altă, decătu vorbescu despre titlu. (Approbări d'in stangă.)

Oratorele apoi continua: Asi dăra §§. 3, 4, 5 si 6, cari regulea determina venitul anual si de casa, facia de sumă contributiunei, ce se recere de conditiune pentru indreptătirea alegerei, inca nu contiene modificare, celu pucinu nu corespunde acestei numiri, ci mai multu acele-a, că legea d'in 1848, că conține spre intrepretare la alegere, detinutură una avere si unu venit anumit; si, că acești §§. intru adeveru contine acea, cetezu a arată prin §. 5., care cuprindă detinutură unui venit de 100 fl. cu contributiune de 10 fl. 50 cr.

On. camera si-ar cascigă date statistice pă interesante, daca guvernul ar' binevoi să constate, prin organele sale, că ore căi civi sunt in Ungaria si Ardealu, cari solvescu 10 fl. 50 cr. contributiune de venit; Eu cred, că pre baza venitului de 100 său 105 fl. si a contributiunii de 10 fl. 50 cr. după acestu venit, că alegatori, abie sunt 100 civi.

Ce urmează deci de aici? nimicu altă, de cătu acea că celu ce are venit si de 100 său 105 fl. după acestu proiect de lege, nu potă fi alegatori; că-ci schimbându-se valută monetelor, după venitul anual de 100 fl. să arunca contributiune numai de 10 fl., celu ce inse are unu venit mai mare, acelu-a după 120 fl. venitul trebuie să solvesca 12 fl. contributiune, si asă mai departe — cu unu evantul, contributiunea după 100 său 105 fl. după proiectul de lege, nu dă indreptătire spre alegere!

§. 7. ce e dreptu, cuprindă degăză modificare, ba chiar si progressu, acea a trebui se reconoscu; că-ci indreptătirea onoratorilor in Ardealu o extinde si a supră onoratorilor, ce locuesc la sate, dar' mai multu progresseaza apoi neci numai este in intregă parte a proiectului. Si tocmai pentru acea, pentru că modificarea si indreptătirea in proiectu sunt asă de neinsemnat, facă cu dispozițiunile cele multe, cari nu numai că nu modifica nimică, ci renunță stringu chiaru si dreptulu de păna acum alu alegatorilor. Pentru acestu singur paragraf eu nu potu să aprobu titlulu de modificare pentru intregu proiectul de lege.

Să trecemu acum pre unu momentu la modificarea art. V. alu legei Ungariei d'in 1848. Aici, mai cu semă in partea prima a proiectului de lege, sună tocmai despre indreptătirea la alegere, intru adeveru sunt multe, ba si mai multe modificări si completări, căci potă ar' trebui; inse ce felu de modificări si completări sunt acestea, acea e alta intrebare.

Modificarea, după mine, aici e aceea, că pre o parțialitate a indreptătirilor i eschide de la indreptătirea de alegere, fiindu-că, după interpretările proiectului de lege, n'ar' si mii de cetățeni ce posiedu 1/4 pamentu, una casa, si f. si unu venit de 100 fl. si-perdu dreptulu de alegere.

Ei completarea constă in aceea, că cel neindreptătire a nobilii deveniti majori de la 1848 incoce, caror in 1869 li-a succesi, prin abus si illegalitate, a se inscrie in conscripționea alegatorilor, — acum, sub acelu titlu au cascigat dreptul etern de alegere!!

On. camera! Eu cred, că chiaru modificarea fi completarea legei electorale in unu astfel de intelești, si a impiedecarea intentionata a acestor-a, ataca parlamentară in fundamentele sale!

Si fiindu-că sum la acestu pasu mi-vine in minte a sentința a doi ministru de finanțe, care a pronunciat in discursul seu d'in rondul trecutu, că adeca opposiția ataca parlamentarismulu in fundamentele sale, candu-nesucesc a impiedecă prin armele cele mai extreme ale parlamentarismului, redicarea la valoare a voinței majorității parlamentului; fia-mi ertat a face la acea una obiectivă modestă.

Recunoscu, că conformu principiilor fundamentale ale parlamentarismului și după ordine, voința majorității parlamentului se îndatenează să se redică la valoare, înse totu deosebită în acea direcție, carea o desemnă opinionea publică; și înse, că majoritatea parlamentului ar avea dreptu, fără altărtare, său, precum în casulu presentă, chiară în contrăvînunție publică, să-si valideze voința prin aducerea unei proiecte de legi, care a priori ar face impossibile constituirea în viitoru a unei majorități parlamentare libere, independentă și nefalsificate; căci, precum voința majorității parlamentului este baza parlamentarismului, tocmai astăzi este multimea alegătorilor baza existenției, a direcției și calității a insuși parlamentului.

A împedecă deci expresiunea și împlinirea acestei intenții libere, independente și nefalsificate prin mediu-locuri restrițite, adeca prin modificări și completări de unu astfel de inteleșu, pre cum sunt cele din projectul de lege propusă, nu se poate să nu este permisă! căci altu-cum, ca să pot să daca ar fi ertat, atunci o majoritate parlamentară s-ar putea eterniza și apoi acăstăi n-ar fi decât să absolutismul parlamentar permanentă!

Reintornendu era la titlul proiectului de lege, recunoscu, că partea II. și III. a proiectului conține modificări neminate și bune, adeca în privința conscripționii alegătorilor și a procederii la alegere, acesta înse să tiene de urmă formalităților și acesta nu salvează esențială. Forțele nu potu avea de rezultat crearea unei reprezentanții libere, independente și nefalsificate, daca partea materială pășește, daca dreptul de alegere se confisca și nu se poate să lidește.

In urmă acesorii dar, on. camera, trebuie să deținări, că, eu privire la titlu, care modificare o primescu. Arătărescu, că, pre baza celor disuse, titlul despre modificare și completare nu-l potu primi. Insuși legea electorale corespunde acela titlu, care l-a propus condeputatulul atatoy: „despre alegerea deputatilor camerei“ — neci acest titlu înse nu-l potu primi, căci și aici lipsesc unea, un concept, care eu nu vrăi să-lasă afară din titlul legei electorale, — și acela-a e cuvențu: „reprezentanție a poporului“, care se cuprindă în modificarea reprezentată de condeputatul Helfy. Eu, on. camera, nu voi să te ia în considerare ce mai bună, și pentru acea acceptu propunerea condeputatului Helfy. (Aprobării în stangă.)

Siomcut'a-Mare, martiu 1872.

Organisarea municipale a districtului Cetății-de-pe-țara avutu locu în opidulu Siomcut'a-Mare în 27. și susținutele dile ale lunei lui faur.

Barbatulu, care a primitu asupra sa sarcină importantă a guvernării districtului nostru, — barbatulu, care a venit cu tota ingamfarea presidiul, care amu oftat a-lu conservă pentru unu individu de naționalitatea noastră, curata romana, — cu anima sfâșiată trebuie să dau expresiune sentimintelor — este magiaru, cu numele Iosifu Földváry; — cu putina resveră, adevăratu urmatorul alu postului capitanu supremu Nicolau Ujfalussy, pre care acum nici provindința nu l-a potutu mai multu suferi în giurul nostru, care în decursu de 4. ani si diuometate pâna la ora morții, din tote poterile să a incercat a nimici sănătele noastre drepturi; precum areta exemplului tristu presentu, sprijindu-ne de celu mai scumpu tesauru care l-amu pastriat într-o ană — de tribunalu; care faptu inumanu acum lu plange totu poporul romanu din districtu; causatorul perderei noastre în privința tribunalului va avea de datu mare ratiociniu înaintea lui Dumnedieu, blastemurile măloru, penetrându pâna la ceriuri, voru găsi echoului pe deosebi.

Este cunoscută înaintea toturor interesatilor acăstăi cauze, dreptu aceea memorandul prezintă l-amu tenu tu necesarul a-lu face pentru o suvenire trista, și pentru refuzarea diselor capitanului supremu Iosifu Földváry, la deschiderea primei sedințe, precum urmă: „Deveniți urmatorul acelu barbatu, care din primă janătă s-a luptat în sferele splendide ale operatorilor constituui, și care prin terenul seu gloriosu și-a cascigatu onoarea patriei; și prin atragerea sa fidela, și prin neobosită sa activitate, amoarea Chiorenilor.“ Era ce cuvinte injuste, assasine, trebuie să audăm; au dorați nu scie domnulu capitanu supremu, că tota vocea amentină despre Ujfalussy, fia aceea macară justă și loială, trece că fulgeru infiorători prin osele noastre? Deci dura cu tota seriositatea lu provocămu pre dlui capitanu supremu, să ne stimede mai tare și să nu ne insulte cu astfelii de cuvinte.

Intorcandu-me la contestulu corespondinției, restaurarea amplioatilor să a intemplatu în 28. fauru, cu excepția vice-capitanului și a procurorului general.

Resultatul alegării amplioatilor este urmatorul: protonegăru: Paul Dragosiu; vice-notariu: Franciscu T. Mihalca; asesore primu cu titlulu de presedinte la

scaunulu orfanale: Andrei Medanu; asesore alu doi-lea, totu acolo: Petru Cosmutescu; asesore alu treilea: T. Kakacs Zsigmond, magiaru; notariu: Mihai Mihalea; sub-prefecti: Iuliu Popu de C. Manastură; — Nicolau Popu de Siomcut'a-Mare; — Sandru Popu de Miresiul Mare, și Ioane Hosszu de Ciul'a-romani, exactore și controlorul: Ioane Cosmutescu senior; cassariu: Dibold Daniel, magiaru; cei denumiți prin capitanulu supremu sunt: comisari de securitate: Ignatius Pocolu și Sebe Bálint mag., archivariu Ioane C. Drongosiu; castelanu: Georgiu Nemesiu; concipistu la scaunulu orfanale cu titlulu de asesore: Georgiu Grădescu și Georgiu Schiopulu.

La postulu de vice-capitanu au fostu candidati: Iosifu Popu și Paulu Dragosiu.

Capitanul supremu et consortes s-au nesuitu din tote poterile, intru reusirea lui Paulu Dragos, vediendu înse acestei matadori, că majoritatea absolută stă pre langa Iosifu Popu, neavendu alte mediloce, lău avorbiu pre năvălu betraniu, promitiendu-i, că cu ocazia restabilirii tribunalului, rapitu prin machinatioane lui Ujfalussy, va fi asiguratu cu postulu de presedinte; audiendu betraniu acesete cuvinte, s-a retrasu de la candidare, și astăzi postulu de vice-capitanu a rămasu în vacanță.

Astăzi s-a intemplatu și cu alegerea procurorului general, la acelu postu au fostu candidati: Vasiliu Buteanu și Aleșandru Sebea, cu abdicația celui d'antău, prin capitanulu supremu să substitu Alessandru Sebea . . .

Dreptu acea Vasiliu Buteanu, acum gusta din succul celu dulce alu abnegationei, pentru că e denumitul de jude la judecătoria regescă din Siomcut'a-Mare înse Iosifu Popu nu sciu candu să fi fericit u siede în scaunulu tribunalului din tieră nostra.

Domnule deputatul și postu vice-capitanu! Noi vedem, și Dta insuși esti convinsu, că pasiul Dta a fostu rateștiu atunci, candu ai datu credința vorbelor sece și machinatoare, și te-ai lasat a te seduce, dta insuși ti-ai declarat parerea de reu, dar „după ploie paliu“, că ai abdicația de la candidare, și ai lasat locul acelu frumosu aceluui individu, care totu pasiul să-l grigesc; din sinul lui nostru înse nu s-a stinsu cu totul amorea, atragerea către Dta, ci le-am conservat, și le vomu conservă încă pâna la unu tempu, noi respectăm barbatii demni și meritați, te respectăm și pre dta; în casulu prezintă se tiene de santă nostra detorintia, să respectăm demnitatea scaunului vice-capitanale, care în prezintă substituindu-lu unu individu, lu usurpedia după placu, tienendu în mana tote poterile, guvernedia că unu satrapu. Nu ne demitemu în caracterisarea mai internă a respectivului substitutu vice-capitanu, că acestu faptu e în contră regulamentele loialității.

Deci dura domnule deputat! te acceptăm să-ți ocupi postulu vechiu.

Riurénulu.

Societatea pentru fondu de teatră.

Conformu conclusului adus de comitetu, adunarea generală a Societății pentru fondu de teatră română se va tienă în orașul Satu-Mare la 1. și 2. maiu an. c. calindariul nou, cu următoarea:

Programa:

Diu'a prima, 1. maiu.

1. Presedintele va deschide adunarea la 10 ore, în localitatea ce va fi destinată pentru sedințele adunării generale.

2. Dupa deschidere se voru alege duoi secretari ad hoc.

3. Unul din secretarii Societății va dă cetire raportului comitetului despre lucrările sale de pâna acum'a.

4. Se va cetai raportului despre starea cassei Societății, și preste totu despre membrii și avere totală a Societății.

5. Se va alege o comisie de 5 membri pentru cercetarea raportului cassariului.

6. Se va alege o comisie de 5 membri, la care se voru inscrie acci onorab. domni, cari voru vof a fi membri Societății, său a dă oferte in bani, precum și pentru a primi tacsele de la membrii de pâna acum'a.

7. Se va alege o comisie de 5 membri, la care se voru aretă propunerile, ce s'ar face spre înaintarea scopului Societății.

8. Se voru tienă discursuri correspunditorie scopului Societății și aretate mai antău comitetului.

Diu'a a doua, 2. maiu.

1. Deschidiendu presedintele sedința se va cetai și verifică procesul verbalu alu sedinței trecute.

2. Comisiunea esmissa pentru inscriere de membri și primire de tacse și oferte, va face raportul seu și se va luă conclușunea necessaria.

3. Comisiunea esmissa pentru cercetarea cassei va raportă despre acăstăi și se va luă conclușunea a supră raportului.

4. Comisiunea esmissa pentru propunerile va raportă despre acestea, și se voru luă conclușuniile necessarie.

5. Se va decide locul și diu'a adunării generale venitorie.

6. Se va alege o comisie pentru verificarea procesului verbalu alu sedinței de astă-di.

7. Presedintele va închide adunarea.

Peste a, din sedința comitetului, tienuta în 29. fauru 1872.

Ios. Vulcanu,

secretariu.

Dr. Ios. Hodosiu,

presedinte.

Consemnarea

Offertelor înscrise pentru balulu romanu din Viena, tienutu în 2 martie st. n. a. c. in favorea „Cabinetului de lectura romană“ d'in locu. *)

Prin Dn'a patron'a balului, Maria de Filisianu 150 fl., deosebitu pentru cabinetu 50 fl.; Br. Sina 100 fl.; Domnii Angelu Frundianescu propri., B. G. Popoviciu comerciant, ambii d'in Viena, Demetru de Filisianu propri. in România, Cav. Nicolau Dumba d'in Viena, căte 50 fl.; frații Zinner d'in Viena 70 fl.; Da'a de Marenzeller 52 fl.; Dn'a Asparu Popoviciu 30 fl.; Dlu Dr. Alessandru Popoviciu, medicu in Viena 25 fl.; Domnii Petru San'uloviciu comerciant, principele Ypsilanti, Em. P. Maniu comer., Mihailu Dumb'a, I. Scanovicu, frații Zacharia propriet. toti d'in Viena și generalulu Metaxa consululu Greciei, căte 20 fl.; Dn'a Ludovică Zinnburg d'in Viena 25 fl.; Domnii Florea Stancescu comer. in Craiova, generalulu Trajan Dod'a in Cracovia, Weber locotenentul Austriei inferiore, E. Purceloff propri. in Basarabi'a, Vasiliu C. Ioanovicu comer., G. Metaxa, G. Chilaediti, St. Zlateu, A. Oeconomu, Gianopulo, Curthi, Dr. Aureliu Maniu, ministrul Banhan, consil. Dr. Tomescu, consil. Georgiu Anghelu, de Stamati, toti d'in Viena și N. Diamandi d'in Oradea-Mare, căte 10 fl.; Domnii Papazoviciu comer. in Braila, Teofilu Bendel'a archimandritu, căte 15 fl.; Dlu directoru de Bilka d'in Viena, 11 fl.; Dlu Teodoru Dumb'a d'in Viena 30 fl.; Domnii Constantinu Columbasescu economu in Turou-Severinu, Demetru Georgescu comer. in Caracal, Georgiu Costescu comer. in Cracovia, Nicolau Balaiu comer. in Braila, Florea Malinescu comer. in Calafatu, Vasiliu C. Petroviciu comer. in Calafatu, căte 8 fl. 80 cr.; Domnii Ionu Neagoe medicinist, Carolu Tatartzu comer., Ionu Tatartzu supra-locot., Moritz Rosenthal dentist, T. Reichle, Nicolaides comer., S. Georgias comer., Galitzu comer., Dr. Boschan consil. sanitar, Ionu Steriu sensală de boursa; ministrii Clumetzy și Holzgethan, Dr. Alexoviciu dentist, Stefanu Perian, conte Negri, const. Buchlea const. Papadopolu, Iosifu Riess, vicantele Percevalu, frații Germanu, Rotariu locotenent colonel, Dr. Gregoriu Silasi v. rectoru semin., Parinterescu, baronu Ukrmann, Radu Fogarasi, Mihailu Papazoglu toti d'in Viena, N. Micsi'a și Teodorovicu juristu in Oradea-Mare, P. Cioranu reprezentantele societ. „Romanismul“ d'in Gratiu Nicolau Siandru de Viste, proprietari mare in Ord'a infer., Dnele Catarină Zachariades d'in Viena, Elenă Raduloviciu comer. in Beserică-alba, căte 5 fl.; Domnii Ionu Tiersanu protopresb. in Lipova 4 fl.; Luca Caliceanu propri. in Temisioră, Steriu Ciurcu medicinist, I. Cenă supr'a-locotenent, Emiliu Filipanu medicinist, D. Cenă supr'a-locotenent toti d'in Viena căte 2 fl.; Dn'a Gisela Steriu d'in Viena 3 fl. — Sum'a totală: 1362 fl. 80 cr. Spesele balulu 792 fl. 02 cr.; remane deci unu venit u curat de 570 fl. 78 cr. — Offertele ce voru mai incurge, se voru publică.

La advocații romani.

Atâtă prim diuarie, cătu si prin scrisori private s'a exprimat dorintă, că diu'a defișta pre 5. maiu a. c. pentru convenirea advocaților romani la Albă-Iuliă, spre evenuale constituire a unei reunii a advocaților romani, nu ar fi acomodata, de-ora-ce tocma pre acea dă sunt conchamate si sinodele eparciali, la cari participă cea mai mare parte a advocaților romani.

Dreptu-acea ni permitem u schimbă diu'a convenirei si a o defișă pre 2. maiu a. c., adeca pre Joi înainte de dominecă Tomei, in Albă-Iuliă.

Fagarasiu, in 21. martie, 1872.

Arone Densusianu,
advocat.

Ioan Romanu,
advocat.

VARIETATI.

**) (Fenomenul Geologic) Afămu, că la celu d'in urmă cutremuru ce s'a semătu in diu'a de 16 ianuarie trecutu, s'a intemplatu unu curiosu faptu geologicu care merita cea mai seriosa atenție a invetărilor contemporane. La moșia Ferestii d'in județul Vaslui, proprietatea d-lui Nicu Pavli, se află langa cosările proprietarului o movila, care d'in betrani se spuneă că s'a formatu la unu cutremuru intemplatu d'in vechime. Acum'a la sguduitură de pămînt ce a avut locu in ianuarie, dîs'a movila s'a redicatu de odata, cu unu vuetu grozavu, la o înălțime de

*) Cele-lalte diurnale sunt rogate a publică acesta consemnare.

căti-va stangini preste nivelulu ei, si apoi s'a cufundatu deschidiendu-se in locu o gropă fără fundu. Acésta gropă este vizibile si astă-di ori cui. (Curier. de Iasi.)

* * (Unu mortu ingrobatur de viu.) In unu orasielu micu d'in Germania dilele trecute avu locu o scena forte curiosa. Unu parinte de familia dupa o suscrintia de cate-va dile muri. Unulu d'in sili sei insistă multu că corpulu reposatului parinte să se transporte imediat la cimitiru si a dou'a dî să se si imormenteze cu tota resistintia intregei familie si in contra reguleloru stabilitate, acelu fiu isbuti a-i se indeplini dorintia corpulu dar' fu transportat si a dou'a dî immormentat. Mum'a cu cei-l-alti copii, duiosi de perderea sotiu lui si parintelui loru, a dou'a dî mersera la cimitiru pentru a mai depuna cate-va lacrime de dorere pre mormentu ; in liniscea ce domneá, de odata se paru că unu gemetu surdu esia d'in sinulu mormentului, asistentii inspaimantati de acesta strania intemplare, reclama desmormentarea care avu efectu a gasi pre mortu intorsu pre alta parte si prin urmare a constata că immormentarea pripita a adusu adeverat'a morte omului, aflatu in deliru numai.

* * (Numiri.) Dnii Stefanu Boeru si Nicolau Popu sunt numiti esecuteri judecatoresci, celu d'antâi la judecatorî'a cercuale d'in Sierpeni, éra celu-a-laltu la judec. d'in Zernesci.

* (Foia unguresca in Banatu.) Sub titlu „Torontalu” va aparé cu 4 aprile a. c. o foia unguresca septemanale in Becicherechiulu-Mare. „Pester Lloyd,” care anuncia aparinti'a acestei foie, crede că lips'a unui asemenea organu periodicu magiaru ar' fi fostu forte semtita, in Banatu, noi inse suntemu de parerea, că pre langa tota acésta lipsa semtita, o foia unguresca in Banatu nu poate afilá terenu de esistintia si indelungata vietia.

Representantia „Fundatiunei lui Gojdu“ aduce la publica cunoștință, precum că în urmă concursului din 24. dec. 1871, după ce a declarat stipendiele conferite încă cu conlclusulu din 17. oct. 1871. Nr. 7. și anume :

1. Lui Ioane Poenariu, stud. de a III. clasa elementara in Urbea-Mare 100 fl.;
  2. Lui Demetriu Poenariu, stud. de clas'a IV. elementara in Urbea-Mare 100 fl.;
  3. Lui Nicolau Poenariu, stud. de I. clasa gimnasiala in Sabiu 200 fl.;
  4. Lui Constantinu Aldulénu, sud. de I. clasa gimn. in Brasiovu 200 fl.;

in sensulu aliniei ultime d'in §-lu V. alu ordinei pentru conferirea stipendieloru dto 24. dec. 1871 — de stabilite : cu conclusulu de asta-di, cumpenendu tote momentele

Singurul deposit de inventiuni nöue in Austria.

Admenitiumne. *Pastă a Pompadour*, care este adusă în comerț prin mine și caros, prin efectele sau excellente, a statuit în tempul celor mai scurte, una aprobată generală, să faciliteze de un tempor incedo de mai multe firme, dreptul acordată în cunoscătirea pre oratorului publicu, că adereat să originală pastă pentru frica luiu în depositului superiusenii se poate adă curata. Această pastă se servește spre a enrazi foală și oră-cie pate, così, pecineană, adeca spre conservarea, înfrumusețare și întinerirea tipului. I sticiula l fl. 50 cr.

Tote sunt cu putintia! Cine ar fi credutu mai inainte, că se va inventa una mediecon spre a crătia ochii la trecerea fructul prin urechile aculini; prin un instrument simplu și ingenios, a succesu, că ochii cei mai slabii, chiar și în inseratul, să potu infra în celu mai subire acu fara multă incoredere, și acest instrument, dîmpreuna cu instructiunea, costa numai 25 ct., sortă mica 4 cr.

Pravă brilliantinu, este un felu de pravă noi inventat de metalu, compus chimice, care corespunde pre depălui numelui co i s'a dată. Unu obiectu de metalu pretiosu său nepretiosu, care are pete urite, învechite și necuratibile, trebuiește stersu usiora cu această pravă și îndată primește faci brillanta. Această pravă curată și polizează obiectul cu una inițială surprinditorie. I stătia, d'imprenta cu avisarea, 25 cr.

Glob de curatită argintulu, este un mediu-loc excelent spre a face să lucreze că și cand ar fi noapte, tote obiectele de mediu dezvoltă înțunecate. Corabă este nevoie de tratabilitate pentru argintul.

Pravuly de argintuita fac forte a-dese-ori servitie eselinte; acest'un a argintea in cäte-va minute ori-ce metalu pentru tempie indelungindu si se recomenda cu deosebire pentru obiectele placate cu argintu, cari si-au schimbat colora. Obiectele de pacofon se potu prefase in argintu.

Unu regulatoru pentru orice felu de orologiu este orologiuul de sără cu compasul, regulat, si este forte de recomandat, nu-are orice dezavantaj din cauza prologului, in adevarat siur, se pachetu 25 cr.

Lacate americane patentate de asigurantia, au una construcție minunată și sunt sigure facia eu orice fel de infrac-

Vicusu esculentu, amestecut cu canajcien, dă unu lustru că de lacu și face pelea trainică. 1 stiuță (de unu fontu) 30 cr.

Sentirea pitioarelor de umedărie este de recomandată și căzuți sau spre conservarea sănătății. Prin întrebuințarea esențială apărelor (una materie de lastru) Metzger-iane, carea moia poale și o face impermeabilă, incă nece după cea mai lungă ambulare cu calcinii prin apă nu se sente umedărie și astu-felin corespunde scopului în ceea mai mare măsură. În butică la 60 cr.

cruție pre omu de moaleță ascunsă și ună asurată contră ruperile verunu, 1 bucată în lemn 10 cr., în osu 15 cr.; 1 bucată d'impreună cu tocu de pena și cu tu 90 cr., 1 împletire a capsulei, de ajunsu trei lune, 10 cr., 1 bucată gumi de rasu pentru cernușă și tinctă 5 cr.

Nouele masini de a prinde purcei se
petă, 1 bucată 20 cr.

Admonitiune. De-ora-ce numitii articli se si falsifica, atragu atentiunea onorab. publicu, că numai in depositulu subscrisului se potu aflà curatiile preturilor teturorii obiectelor ce se aflà in depositu se da gratis.

Totu-una-data facu atenti pre onorab. locuitorii din provincia a supr'a departementului meu de comisiiune, este uniculu in feliulu acestu-a, care

A. FRIEDMANN in Vienna, Praterstrasse Nr. 26.